

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani in upravništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto mesečno K 1.80, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izveš Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravništvo je v Franciskanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravništvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmi vrsta 10 v, deveta vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Kdo je odgovoren?

Podivjanost klerikalnega časopisa presega že vse meje. Tako umazano, tako lažljivo, tako obrekljivo, tako nesramno in tako svinjsko pisanih listov ne najdeš na celim svetu, kakor sta „Slovenec“ in „Domoljub“. Kolikaj pošten in dostojen človek, pa naj bo te ali one stranke, tega ali onega, magari tudi klerikalnega političnega prepričanja, mora pljuniti, če vzame enega od teh umazanih listov v roke. In ravno med klerikalci samimi se je začel odločen odpor proti tem časopisom. In celo vodja klerikalcev dr. Šusteršič, ki glede dostojnosti in olike ni ravno preveč izbirčen, in njegov zvesti oproda dr. Korošec, sta se že jela „Slovenca“ sramovati, dr. Šusteršič je izjavil, da nima s „Slovencem“ nič skupnega in dr. Korošec je celo glasoval za resolucijo, s katero se „Slovenčev“ pisava obsoja. Hujše obsodbe nad klerikalnim časopisem ni mogel izreči nikdo in je ni še izrekel, kakor sta jo izrekli dr. Šusteršič in dr. Korošec. In to, kar sta tako odločno obsodila dva voditelja klerikalne politike na Dunaju, to priporoča ljubljanski knez in škof Anton Bonaventura Jeglič v svoji famozni zadnji poslanici „vernikom“. Da mora biti klerikalni časopisje pod strogim cerkvenim nadzorstvom, to je kar najodločnejše zahtevalo lansko leto rimski škof Sarto, imenovan Pij X. In tej zahtevi rimskega škofa se je pokorilo tudi slovensko klerikalno časopisje. In v „Slovenčev“ redakciji se je nastanil mlad fanatičen kaplan, določen od ljubljanskega škofa nalašč za to, da Tersglavu, Štefetu, Mojskercu itd. cenzurira članke in notice, ki jih oni napišejo. Vse, kar pride v „Slovenca“, „Domoljuba“ itd. mora brezpogojno iti skozi roke škofovega cenzorja, ki je seveda le slepo in mrtvo orodje v rokah škofa ljubljanskega Antona Bonaventura Jegliča. Jasnje je torej, da proti volji ljubljanskega škofa klerikalni listi ne bi mogli pisati take, kakor v resnici pišejo. In zato je v prvi vrsti Anton Bonaventura Jeglič tisti, ki je sam osebno odgovoren za lumparsko pisavo klerikalnih časopisov.

Pomisli pa je treba tudi še, da je škof Anton Bonaventura ravno katoliški škof, da bi — če bi ne bil slučajno ravno škof ljubljanski — ne imel nobenega vpliva na klerikalno časopisje in da že celo ne bi mogel postavljati „Slovenčev“ in „Domoljubovim“ redaktorjem kuratorjev in cenzorjev. Za lupanarsko pisavo klerikalnih časopisov je torej odgovoren Anton Bonaventura tudi kot škof ljubljanski in z njim soodgovorna je katoliška cerkev, tista organizacija, katere funkcionar je Anton Bonaventura Jeglič. Po milosti katoliške cerkve je Jeglič to, kar je, ona ga je postavila v Ljubljano

in v njenih intencijah on ravnal, če priporoča umazane klerikalne cunje. In zato povdarjamo še enkrat: za pisavo klerikalnih listov je odgovorna na vse zadnje ona organizacija, ki si nadevuje ime katoliška cerkev.

Tako se torej pod patronatno vere, stvari, ki bi človeškemu srcu marala biti najbolj sveta, dela agitacija za največje lumparije, z njenim plaščem se pokrivajo sleparstva in goljufije in vprizarjase bojkot poštemu naprednemu tisku. Ali se potem še kdo čudi, če vera peša? Nam je to prav in le želimo, da bi klerikalno časopisje prav krepko nadaljevalo v svoji umazani pisavi in v svoji nesramni agitaciji proti nam. Mi imamo, kakor izkušnje kažejo, od tega samo korist, oni pa samo škodo. Nam je čisto prav, da si oni sami kopljejo svoj grob — bomo vsaj mi imeli lažje delo.

Iz slovenskih krajev.

Iz litijskega okraja. Pri zadnjem ljudskem štetju najelo je okrajno glavarstvo več številnih komisarijev, večina ljudi, ki so žalibog navezani na kak postranski zaslužek. Delo je bilo jako natančno in naporno in se je večina ves številni material oddal že do 25. januarja politični oblasti. Človek bi mislil: točno delo, točna plača, pa o zmota! Podrugi mesec je čakamo zaman na naše trdo zaslužene kronice. Da bo letos ljudsko štetje, to je bilo že leta 1869, znano, ne more torej veljati izgovor, da ni sredstev, saj menda živimo v dobro urejeni državi.

Iz žirov. V četrti zvečer je imel v Uršnem koncu kaplan Vrhovec shod, kjer se je razpravljalo o jako važnih rečeh. Čujtel Čukovski dom mislijo prodati, zajci ga mislijo kupiti, ter notri postaviti gotovo „šuštarjo“. Lepa ta, kaj ne? Prenesti mislijo čukovski izobraževalno društvo v novo hišo, katero bo zidalo klerikalno žirovsko konsumno društvo. To so bili tisti važni sklepi četrtkovga shoda. Glavno besedo seveda je imel kruljevi kovač, ki se povsod blamira. Grogga tudi ni mogel izostati; seveda gre se za klerikalno reč. Kaplan Vrhovec jim je tudi povedal, kako je znal podnečevati vodje različnih zadrug v tistih krajih, kjer je preje služboval. Res važno. Morda bodo postal časoma tudi kakšen vodja pri žirovskem konsumu, drugače bi ne letal zmiraj notri. Toraj slavna čukarija bo prodana in nastala bo tam „čukarska šušterska delavnica“. Stavba je slabo zidana, čevljarji bodo morali paziti, da se ne bo podrli na njih glave. Slišali smo, da je bilo v začetku celo prepovedano izročiti jo svojemu namenu, ker je preslabo zidana.

Iz Senožeč. Naše poročilo pod zaglavjem „Dolce far niente“ iz

Senožeč, ki se je tikalo tamošnje požarne brambe o priliki požara meseca februarja, drage volje po novih informacijah popravljamo v toliko, da se požarni brambi ne more ničesar očitati, ampak da je na priznanje vseh prebivalcev storila popolnoma svojo dolžnost ter obvarovala pod neugodnimi razmerami vas še mnogo večje nesreče. Enako so pri acetilenski eksploziji požarni brambovci zadušili ogenj takoj v začetku in tako obvarovali hišo in ljudi velike nesreče.

Slovanski jug.

Hrvatski sabor zopet odgojen. Hrvatski ban Tomašić je že parkrat izjavil, da se bo proti sedanjemu saboru, zlasti proti relativni večini, hrvatsko-srbski koaliciji bojeval največ s „triki“. Ban trdi, da mu je bila izročena posebna misija — kakšna, to je povedal pred kratkim sam njegov protektor grof Khuen-Hedervary — in se v dosegi tega cilja ne bo dal motiti od nikogar, najmanj pa od srbsko-hrvatske koalicije. Že samo ta izjava, katero je podal ban pred saborom, dovolj karakterizuje ustavno vest in parlamentarno naziranje sedanjega hrvatskega bana. Zatorej ni čudno, če je ban, ki tako pojmuje postavno odgovornost, gluhi in slep tudi v času, ko mu je ogromna večina sabora izrazila svoje nezaupanje. Da bi se pa vseeno vzdržal in nadaljeval svojo madžaronsko misijo, uporablja sredstva, ki jih uporabljajo samo v kaki divji afriški koloniji, ne pa v državi, katero baje štiti ustava. Omenili smo že, da je večina sabora že parkrat glasovala proti vladnim predlogom. A ban ni hotel demisionirati. — Včeraj smo priobčili brzojavko, da je dve tretjini proračunskega odseka odklonilo proračun. Za proračun so glasovali samo 4 člani, med njimi tudi znani avstrijski vojvoda Stipa Radić. Proti so glasovali člani koalicije, Starčevićanci in Frankovci. Tri največje stranke so torej izrazile Tomašiću svoje popolno nezaupanje. A ban je, mesto da bi položil svojo demisijo, s kraljevskim reskriptom odgodil sabor na nedoločen čas. V poštev bi prišel le še razpust sabora. Ali tega ban ni hotel storiti. Potrebneje namreč časa za nove „trike“ in potem pride šele na vrsto razpust. A vse to mu ne bo nič koristilo. Hrvatska je že navajena na boj in ga bo umela tudi vesti s „patrijotom“ Tomašićem.

Splošni pregled.

Nov šolski zakon v Belgiji. Belgijska zbornica je sprejela nov šolski zakon, ki stopi 1. 1914 v veljavo. Belgijsko šolstvo je bilo doslej v klerikalnih rokah in je bilo treba korenite izpremembe. Sprejeti zakon bo šolske razmere vsaj deloma izboljšal, šolska dolžnost je do 14 let, delo je do te dobe otrokom prepovedano. Obisk ni obližan, pač pa mora oblast upravitelj z moralnim pritiskom na ljudstvo.

Upor v ruski ječi. V Višnicah so se kaznjenci uprli svojim nadzornikom zaradi surovega postopanja. Pri boju je padlo 6 jetnikov, drugi so skušali ječo zažgati. Stražnikom se je posrečilo kaznjence premagati.

Na Saškem so baje prepovedali v šantih nastopati ženskam v ženskih blazah.

V Lisaboni so začeli štrajkati delavci konzervnih tovarn. Stavka je zvalila za seboj tudi druge delavce in je nastala splošna stavka.

Belgijski delavci zahtevajo postavno penzijo. Zadnje dni so priredili velike manifestacije po vseh mestih. Nosili so table z napisom: zahtevamo penzijo, da ne bomo morali beračiti.

Ob priliki italijanskega jubileja je podaril naš cesar italijanski kraljici par krasnih konj iz konjarne v Lipici. Te dni je ritmojster Adamovič pripeljal konje v Rim.

Ruski senat obhaja ravnokar 200 letni jubilej svojega obstanka. Car je čestital senatu s pismom, v katerem omenja velike zasluge ruskega senata.

Deželnozbornske volitve v Bukovini se bodo vršile 28. aprila po novem volilnem redu. Po novem volilnem redu ima deželni zbor 63 (namesto dosedanjih 31) poslancev. In sicer: 2 virilista, 13 zastopnikov veleposelstva, 7 poslancev mest in trgovske zbornice, 24 zastopnikov kmetijskih občin, 17 zastopnikov splošne kurije. Volitve se vrše po narodnih volilnih kurijah. V mestih in kmetijskih občinah je 10 Rumunov, 10 Rusinov, 8 Nemcev (z Židi), 1 Poljak. Dva mandata pripadeta trgovski zbornici. V splošni kuriji je 6 Rumunov, 6 Rusinov, 4 Nemci z Židi in 1 Poljak. Kakor povsod bodo tudi bukovinske volitve po novem volilnem redu zelo burne.

V Maroku pomnože Francozi svoje čete na 6000 mož, in zahtevajo za to že vnaprej 10 milijonov mark. Kakor poročajo časopisi se je situacija izboljšala in se razmere kmalu zopet uredi. Pričakovano se je splošna vstaja, ki bi utegnila postati zelo nevarna.

Velika nevihta je bila te dni na bodenskem jezeru. Potopila se je ena ladja in krmar.

Grozen vihar je nastal v južni Italiji, v Via Reggio. Ciklon je pridrvel tako nenadoma in s tako silo, da je več ljudi vrgel na tla in je mnogo težko ranjenih, ker je letela opaka s streh. Škoda je velika.

Poslanec Maštalka o Slovanski Enoti. Poslanec Maštalka je na shodu v Hofičah to-le govoril: Nismo bili to mi, poslanci Češkega kluba, ki smo dali Slov. Enoto v roke naših prijateljev Slovencev in smo tako ustvarili nenaravno razmerje, da je manjšina vodila večino. Toda vključ temu bi se bili mi podvrgli temu vodstvu, ako bi ne bili zapazili, da so naši interesi zastopani na nezasišan način, da je tako padel pomen naše delegacije in je položaj postajal vedno težji in zamotanejši. Hoteli smo torej obnoviti

razmere ustanoviti zopet Enotni klub. V tem trenutku pa se je izpremenila scenerija in nisem tako naiven, da bi ne videl, da vsi napadi proti predsedniku Češkega kluba od strani organa dr. Šusteršiča zasledujejo le en cilj, ali doseči izstop Češkega kluba iz Slov. Enote in spravi Slov. Enoto zopet pod vodstvo dr. Šusteršiča, ali pa provzročiti razpad Slov. Enote in razpor med Slovenci in Čehi. Na oboje moramo biti pripravljeni in to tembolj, ker samostojni nastop dr. Šusteršiča v političnih zadevah kaže, da se je vodja slovenskih klerikalcev le nerad in pod pritiskom nemškega tiska podvrgel novi Slov. Enoti in njenim novim statutom. Tako mislijo Čehi o dr. Šusteršiču.

Tržaško narodno delavstvo!

Danes, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v društveni dvorani N. D. O. ulica Lavatoio št. 1. **društven shod**, na katerem se ustanovi izobraževalen odsek N. D. O., kateri bo imel nalogo širiti izobražbo med slovenskim delavstvom v Trstu.

Mi moramo gledati na to, da delavstvo izprevidi napako, katere se dogaja dandanes na vseh koncih in krajih. Kajti neizobražen delavec se pusti trpinčiti, on ne ve, da se mu dela krivica, medtem ko izobražen delavec ne vidi samo eno temveč na tisoče in tisoče velikih vnebovpijočih krivic. Da se pa bodo tudi tistim delavcem, kateri se nahajajo v temni ječi nevednosti odprle oči, bo treba delati in še enkrat delati na polju izobrazbe.

Želeti bi bilo, da bi se tega važnega shoda, na katerem se bo razpravljalo o izobrazbi delavstva, udeležila tudi tržaška slovenska mladina. **V mladini je naša bodočnost!** Mladino moramo vsposobiti za težko nalogo — na polju preustrojitve današnjega sistema. Z mladimi čilimi močmi hočemo in tudi moramo iti v boj za pravico, pod našo modro zastavo! Mi sami moramo gledati nato, da se rešimo iz tega blata, v katerem se nahajamo — seveda na veliko veselje aristokracije —. Buržoazija nikdar in nikoli ni bila in tudi ne bo za to, da bi se delavstvo izobrazilo, kajti ona dobro ve, da bo samo tako dolgo gospodarila nad narodom, dokler bo ostala milijonska masa v temi; ona ve, da utone in pogine takoj, če se proletarijat duševno povzdigne. Sami si hočemo prisvojiti potrebna sredstva, katera pri tem potrebujemo!

Dolžnost Vaša tov. delavci in prijatelji izobrazbe je, da se tega važnega shoda udeležite. Vsak, kdor sovraži današnji sistem, vsak, kdor se čuti zatiranega, naj pride v našo sredo. Tisti, katerim je na tem, da se povzdigne proletarijat tudi duševno, tisti kateri so za to, da se delavski razred povzdigne in postane popolnoma prost in svoboden od „frakarije“, naj

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetok.

Danilo je naglo prehodil par sosednjih dvoran: bile so prazne.

Nato se je vrnil v častno dvorano, dvignil zastore na oknu ter pogledal na prosto.

Ura je utegnila biti sedem jutraj. Dan je bil bled in žalosten. Nevihta je divjala ravno zdaj s svojo največjo. Nabrežja so bila zapuščena. Gondole na Velikem kanalu so butale druga ob drugo.

V dalji, na desni, je svetila po črnem nebu rdečkasta luč.

Dandolove oči so se vprijele tega slovečega sjaja,

— Človek bi dejal, da gori vojvodska palača! je zamrmral.

Toda njegov pogled je kmalu zapustil to točko.

— In na vse zadnje, kaj me briga! je zagodrnjal. Naj le vse zgori, samo da bi ugasnil peklenški plamen, ki mi razjedal prsi!

Naenkrat pa je ves prebledel.

Negove oči so se izbulile ter se z izrazom čudnega pijanstva uprle v nekaj strašnega, kar je moral videti tam zunaj.

— Oh! je zajecjal, to ni mogoče! ... Blaznim! ... To ni res! ...

Prizor, ki se mu je odkrival, je moral biti strašen, kajti veliki inkvizitor beneški je trepetal ter se oprijem težke tkanine zastora, da ne bi padel na tleh ...

Tam spodaj, pred njegovimi očmi, se je bil odigral nagel prizor, ki mu je posvetil ogenj nebes, ki je švigal po temi oblakov.

Sredi Velikega kanala se je bilo pokazalo dvojje glav nad valovi! ...

Dvojje človeških glav!

Ta dva človeka sta se pognala na vrh in zlezla v gondolo ...

Eden izmed njiju je pričel krepko veslati; gondola je zbežala v nevihto!

Nato se je zgrnil nad vsem tem globok mrak.

Dandolo je prestrašeno zakričal, zamrmral neko ime ter padel brez zavesti vznak po tleh.

— Ko se mu je vrnila zavest, se je vedel obdanega od kopice slug, ki so ga bili prenesli na posteljo in so skrbeli okrog njega.

Takoj je vstal.

— Ne vznemirjajte se. Samo v glavi se mi je bilo zavrtelo. Pustite me samega.

Služabniki so se hiteli pokoriti ukaz.

Dandolo je sedel k mizi, naslonil glavo v obe dlani in zamrmral:

— Kaj naj storim? ... Njemu?! ... Kaj bo storil on? ...

Bil je bled kakor smrt, in trepetal je, kakor v najhujšem mrazu.

Strašno, nerazumljivo vprašanje je s grozečo jasnostjo vstajalo v njegovi duši.

Dandolo je bil spoznal Rolanda.

Čutil je, da je izgubljen, ako ga ne zagradi.

Naenkrat pa je vstopil sluga, ki ga je vzdramil iz te tesnobe.

Svetlost, je dejal možak, njegova ekstenca generalni kapitan Altieri je tu in nujno prosi za pogovor z vami.

Dandolo je dal znamenje.

Nekaj trenutkov nato je stal Altieri pred njim.

Dandolo je bil napravil z največjim naporom ravnodušen obraz.

— Izvedel sem vašo novico, je dejal Altieri. Prinašam vam jo brez odlašanja: Roland Kandiano je ušel iz ječe.

Dandolo je z naporom vse svoje umetnosti napravil silno presenečen obraz.

— Ušel! Vi ste ob pameti! Iz beneških ječ se ne uhaja kar tako.

— In vendar je res! je dejal Altieri s svojim običajnim mračnim glasom. Davi bi bili morali obglaviti razbojnika Skalabrino. Toda ušla sta, obadva skupaj. Prišli so na to, da je Roland izgrebel rov, ki vodi iz njegove celice v Skalabrino. Gotovo sta se bila dogovorila; ko so prišli na Most Vzdihljajev, je stražni poglavar zapazil, da človek, ki so ga vodili na morišče, ni bil Skalabrino, nego Roland Kandiano!

— To je neverjetno! ...

— Pravim vam, da je tako! je povzel Altieri, naporno sopeč. In to, kar je sledilo, je strašno.

Nenadoma se je prikazal Skalabrino, s tako ogromno kamenito ploščo na glavi, da bi jo bila dva navadna človeka komaj vzdignila. Izkoriščaje osuplost stražnikov in grozo, s katero jih je navdala strela, ki je udarila v most, je ulomil s svojo ploščo okno poslednjega vzdihljaja. Obadva sta skočila v kanal. To so mi pripovedali. In to so videli stražniki, krvnik in duhovnik. Če mi ne bi bili potrdili vsi ti ljudje, tudi jaz ne bi bil verjel. Toda kaj pomeni vse to! Resnica, strašna resnica je, da je Roland Kandiano svoboden! ...

— Svoboden! ...

— Da, svoboden! In prišel sem, pritekel sem, da vprašam vas, očeta Leonorinega, vas, velikega inkvizitorja, vrhovnega poveljnika naše policije: kaj namerjate storiti? ...

Dandolo je prešinil silen stresljaj.

Zdaj je vstajalo pred njim še to vprašanje! ...

In to pot ne več v tajnem zavetju njegove lastne vesti! ...

Pred njim je stal človek, ki mu ga je zastavljal naravnost, z nekoliko naperjeno zagrizenostjo.

Kateri človek? ...

Altieri! ... Mož Leonore! ... Gospodar njegove hčere...

zaročenke Rolanda Kandiana! ...

— Kaj hočem storiti? je zajecjal Dandolo.

— Človek bi dejal, da se obotavljate!

— Ne obotavljam se; ves poražen sem, nič drugega. Novica je tako nepričakovana, da bi se mi zdela plod blaznosti, če mi je ne bi povedali vi sami.

— Da! je dejal Altieri s temnim glasom. Zares je v vsem tem nekaj blaznega.

(Dalje.)

pridejo v soboto zagotovo na društven shod N. D. O.

Zatorej narodni delavci in prijatelji delavstva, posebno pa mladina vsi na shod!

Priljubljeni odbor.

DNEVNE VESTI.

"Slovenec" misli, da me bo ustrašoval z lažmi, ki jih piše o meni in za to se je vrgel z vso besnostjo na mojo osebo. To delajo ljudje, ki sem jim javno očital hudo delstvo, pa so molčali in me niso tožili. Vsak razsoden človek bo lahko pravilno ocenil "Slovenčeve" napade na mene in za to ne bom pobijal njegovih laži v "Jutru", pač pa sem že vložil pred tremi dnevi pri deželnem sodišču tožbo proti Ivanu Štefetu; danes vložim drugo tožbo — in tako po vrsti. To je edini primeren odgovor na "Slovenčeve" infamije. Pa brez pardonov! Naj se ne tolaži Štefe s tem, da se bom morda zadovoljil s kako izjavo, kakor so se že mnogi zadovoljili! Ne — v zapor bo šel Ivan Štefe.

Milan Plut.
Klerikalce hudič jemlje. Tako huda klerikalcem še ni predla, kot sedaj, kar jim "Jutro" kuro pod nogami. Klerikalce, ki so s sleparijo, z lumparijo in z najpodlejšim terorizmom prišli v deželi do nezastopane moči, zdaj kar jeza tare, da jim naš list tako izpodkopa tla. Ta klerikalna sodrga je bila že tako prevzetna, predrzna, in nasilna, da je vse strahovala in da so se pred njo že vsi balli. "Jutro" je začelo čisto novo življenje in odgovarjati je začelo klerikalcem tako kot take farovške barabe zaslužijo. Sedaj je "Jutro" najbolj priljubljen, najbolj razširjen in med ljudstvom najbolj vpliven list. Klerikalcem je najhujše to, da ga vse bere, vse rado ima. Klerikalce je pred "Jutrom" kar strah, ker vidijo, da jih od dne do dne bolj vrag jemlje. Silno jih boli to, da smo tako brezobzirni in neusmiljeno odkrivamo njihove sleparije in lumparije. Posebno za Kregarja jim je žal. Mož se je s sleparijo in goljufljo spravil na tako odlično mesto kot je trgovsko-obrtna zbornica, mož je eden najuglednejših klerikalnih veljakov. Celo za župana so ga hoteli napraviti. Sedaj smo jim štrono zmešali in dokazali, da je Kregar čisto drug mož in da je goljufl in slepar. Vsak pošten človek si bo moral obrisati roke, če bo imel kaj opraviti z umazanimi prsti Kregarja. "Slovenec" sedaj bruhla žveplo in ogenj na "Jutro" in njegovo uredništvo. Štefe se bo za natočevanja in obrekovanja, ki jih sedaj dela v škofovem listu še zagovarjal pred poroto. Več tožba ima že na vratu. Hišnih preiskav pri "Slovencu" ne bodo delali, a gledali bomo, da se bo Štefe pošteno nadelj rčeta. Sicer pa ves klerikalen aparat, časopisje, cerkev in šola, ne bodo rešili klerikalcev. Kregar in Štefe nosita pečat junakov, ki se ne upata tožiti, ker sta goljufla in sleparila. Oba sta katoliška vzor-moza. Kregar in Štefe, ki sta falzificirala uradne dokumente, ki sta po svoji žrtvi kradla, sedita poleg knezoškofa, poleg plemenitaša Sukljeta in poleg drugih odličnjakov. C. kr. deželna vlada, c. kr. državno pravdnštvo pa do danes še nista smatrala za potrebno, uvesti preiskavo proti ljudem, katere je "Jutro" in "Narod" tako težko obdolžil. Nam klerikalna gonja samo koristi, za pristransko postopanje državnih oblasti pa bomo poskrbeli, da izvedo kompetentnejše instance.

Zahajajoče "Jutro". To je naslov nekega včerajšnjega "Slovenčevega" članka! Falzifikatorji uradnih listin in volilni sleparji, ki so se jim očitala javno dejanja, radi katerih bi morali sedeti na zatožni klopi, pa niso tožili — triumfirajo, ker mislijo, da "Jutro" umira. No, možje se bodo pač zmotili v svojih nadah in pričakovanjih, za to bodo že poskrbeli napredni Slovenci, ki se klerikalnega terorja ne bojijo, razvidijo pa iz blaznih izbruhov zdvijanih dervišev v Kopitarjevi ulici, kako se klerikalci "Jutra" bojijo, iz česar je tudi jasno razvidno, kolike važnosti je za našo narodno in napredno stvar na Slovenskem obstoj "Jutra".

"Slovenec", "Jutro" in "Učiteljska tiskarna". Klerikalni organ že cel teden napada "Učiteljsko tiskarno" čes, da stoji na slabih nogah itd., a obenem trdi stalno, da "Učiteljska tiskarna" tiska "Jutro" na "pufl".

Upravni svet in nadzorstvo "Učiteljske tiskarne" odgovarja v "Učit. Tovaršu" zelo mirno in stvarno na vse te napade, a glede "Jutra" pravi: "Res je dolg pri "Jutru" velik, naspotno pa moramo tudi priznati, da je tiskarna dobila od "Jutra" že mnogo lepih tisočakov. Izjaviti moramo nadalje, da se sedaj list redno plačuje." K tej izjavi upravnega sveta in nadzorstva "Učiteljske tiskarne" nimamo kaj pristaviti, ker sami priznavamo, da je dolg dosti velik, ali je mnogo večja vsota, ki jo je tiskarna od nas dobila, a najglavnejše je to, da se sedaj list redno plačuje, da je torej "Jutro" že po enem letu izhajanja prenehalo delati dolgove, medtem ko jih delajo klerikalni listi še sedaj, ko izhajajo nekateri že čez trideset let!

Ne, mi ne zdihujemo in se ne bojimo propada, kakor si to razlaga "Slovenec" naš včerajšnji uvodnik. Kdor je pazno prečital ta uvodnik, gotovo ni zapazil, da bi iz njega odseval kak strah in "Slovenčevci" se prezgodaj veselijo. Sicer je pa za nas dobro, da "Slovenec" opozarja napredne Slovence na njihove dolžnosti napram naprednemu časopisju, posebno napram "Jutru", ki stoji danes v ospredju boja in ki ga klerikalci najbolj sovražijo.

Parola, ki smo jo izdali zoper klerikalno časopisje in naša odkritja, na kakšnih nogah stoji podjetje, ki tiska "Slovenca" in "Domoljuba" so kakor bomba učinkovala. "Slovenec" in "Domoljub" bruhata smrad in blato na napredno časopisje. Izprijena fantazija "Slovenca" in "Domoljuba" je sicer nedosežna v laži in lumparijah, dejstva pa, da se njih plodovi tiskajo na pufl, ne morejo utajiti. Gotovo pa je, da bi "Katoliška tiskarna" listov vsega falotstva ne mogla na upanje tiskati, ako bi je ne podpirala c. kr. deželna vlada, ki tej tiskarni, v kateri se tiskajo najgrši napadi na vse, kar le od daleč diši po dobrem šolstvu in regulaciji učiteljskih plač, daje tiskati svoje tiskovine. — Kar se nas tiče, uvidimo zdaj jasno, kako potrebno je bilo, da se je naša javnost vzdramila in da se je začel energičen boj zoper "Slovenčevce" in "Domoljubovo" kugo, zakaj ti ljudje so naravnost računali na to, da se jim iz strahu pred njihovimi tolovajskimi napadi na časi in poštenje pristašev narodnapredne stranke ne bo nihče upal stopiti na prste! Ta račun pa se bo temeljito prekrizal — naši somišljeniki vedo danes od prvega do zadnjega, kaj jim je storiti. Kdor ima količkaj s "Slovencem" opraviti — proč od njega, proč tudi od tam, koder se tiska! V družtvih, v javnosti, povsod brezobzirno zoper sistematično demoralizacijo, ki si jo je po srednjevaškem stilu postavil za namen list klerikalnega poroda! Kar se pa "Učiteljske tiskarne" tiče, naj bodo "Slovenčevci"

se! (Odide.)
Žakelj: Z bogom! — Še obolim — še znorim vsled tega. Še tega se mi je manjkalo! Niti stopinje ne napravim iz hiše! Zahvalim se za vse — naj govori kdor hoče in kar hoče! O, jaz nesrečnež! Kakor bi bilo začaran! Še kap me zadene! (Trkanje.) Naprej! Koga neki vrag spet —

XV. nastop.
Žakelj. Klepčevka.

Klepčevka: Kar sape mi zmanjuje — gospod svetnik — gospod svetnik! Nesem vam novico. Najprej si moram oddehniti. (Sede.)
Žakelj: Česa pa želi milostljiva —

Klepčevka: Vse je laž — nesramna laž, kar je ta šolmašter — Žolna povedal o teh tradicijah. — To je neizobražen človek, obrekljivec — včeraj po predavanju je dejal pred pričami, da sem stara škafija — gospod svetnik — ali je to učitelj? Da moje hčere ne mara, če bi bila iz samega zlata. Saj bi mu je tudi ne dala! Ničesar ne razume — saj ves svet ve, da je pri maturi dvakrat padel — vse je laž — nesramna laž! Nalašč sem prebrala tiste "Malomestne tradicije" in prepričala sem se, da je to najsolednejša knjiga, kar jih je na svetu.

Žakelj: Milostljiva, ali je to res?

le pomirjeni — tako solidna ni sploh nobena klerikalna tiskarna in nesnaga, ki jo meče nanjo klerikalna družba, je niti ne doseže.

Kregar in Štefe ne tožita. Predvčerajšnji "Slovenec" pravi, da Kregar in Štefe ne bosta tožila. Bojita se porote, ker vesta, da bi se jima dokazalo, da sta sleparila in goljufla pri volitvah. Včerajšnji "Slovenec" niti besedice več ne črha o tej zadevi. Klerikalci si pač mislijo: par ljudi, ki so sleparili in goljuflali v klerikalni stranki več ali manj, je vseeno. Kregar in Štefe nista prva, a tudi ne zadnja. Kregar in Štefe sta se malo že spokorilo, zato ima škof Jeglič nad njima večje dopadajenje kot nad 99 pravičnimi. S časom bo pa tudi čez Kregarjevo in Štefetovo sleparijo travica prerasla in dobro naše ljudstvo nam bo vse odpustilo.

Kje in kdaj je dobil Štefe zadostženje? "Slovenec" je predvčerajšnjem prav klaverno zagovarjal Kregarja čes, da ne bo tožil radi naših in "Narodovih" očitkov ker ima že popolno "zadostženje" od trgovskobrtnice. Štefeta je "Slovenec" čisto zamočal. Tudi Štefe ne toži ne "Jutro" ne "Narod". Štefe tudi ni dobil od trgovsko-obrtnice zbornice sploh nikake izjave. Radovedni smo, kje in kdaj je on dobil "zadostženje"?

Zakaj klerikalci tako psujejo "Jutro"? Radi bi odrinili vso pozornost od Kregarjevih in Štefetovih sleparij. Radi bi imeli, da bi ljudje Kregarja in Štefeta nič več ne videli in da bi se tudi mi z njimi prekljali o čisto drugih stvareh. Klerikalci naj so prepričani, da ne prenehamo preje pisati o sleparijah in goljufljah Kregarja in Štefeta, dokler zadeva ni čisto završena. Na napade, ki jih škofovski list bruhla na nas, pa se bomo pogovorili pred sodiščem. Nas ni strah porote, kot je Kregarja in Štefeta.

Da ne bomo krivi. V vajenskem kurzu uči na ledini neki frančiškanski pater, ki z veliko vnamo agitira zoper napredne časopise, zoper "Narod", "Rdeči Prapor" in "Jutro". Posebno "Jutro" je baje pregrešno, ker se ponoči tiska. Pater pravi, da po dnevi redaktorji pijo, ponoči pa ne vedo, kaj pišejo in zato zabavljajo, ker so pijani. Mi vprašamo neumnega kurtarja, ali so bili tudi v Katoliški tiskarni pijani, ko so tiskali rdečo brošuro? Zahtevamo od rujavca, da pušti vajence s takimi stvarmi pri miru, ker mu bodo sicer vajenci odgovorili.

Zvita kupčija. Posebne vrste kupčijo si je omislil neki tukajšnji postrežek. Pojavi se v več krajih s popolnoma novim kolesom, ter ga ponuja v prodajo pod pretvezo, da je kolo od nekega gospoda, kateri se je preselil v Ameriko, ali da neki gospod nujno rabi denar ali kaj sličnega ter da je kolo bilo samo parkrat voženo in je stalo novo 200 K in še več, sedaj pa, da ga proda za nizko ceno. Ker je pa kolo najslabše vrste in v resnici novo veliko manj vredno kakor ga on ponuja, vsled tega se opozarja, da se ne bo kdo dal po premetenem postreščku k nakupu pregovoriti. kajti ko proda enega, si preskrbi drugega. Obenem bi pa bilo dobro, da bi se za take kupčije zanimala oblast.

Klerikalni učitelj — branjevec. Jeglič je prav po nesreči vodja na II. mestni šoli v Ljubljani. Ker mu to mesto ne nese toliko, kolikor rabi on za svoje potrebe, je iznašel novo vrste branjarje; postavil si jo je kar v šolo. Kljub temu, da je učiteljem strogo prepovedano, dečkom prodajati tiskovine, n. pr. zvezke itd. jih on za dobiček prodaja na prav prefrigan način. Če ima učenec v svojem zvezku le kako črko malo po strani, mu Jeglič raztrga zvezek in ga potem primora, da kupi nov zvezek

od njega. Jeglič si drži celo zalogo takih tiskovin za branjarje v šoli. Gorje dečku, če mu za prodani zvezek ne prinese denarja v šolo. Vsak čas je lahko pripravljen, da ga bo ta vzor-vodja osuval. Mislimo, da bi bilo dobro, ako se deželni šolski svet malo zanima za to vrsto branjarije v šoli. Pa tudi kak nadzornik kot ga imajo drugod, bi ne bil odveč tudi v Ljubljani.

Ogorčenju zoper tiskarno. ki tiska smrdljivega "Slovenca" in umazanega "Domoljuba", daje izraza slovensko napredno učiteljsvo, ki pravi: "Ni čuda, da se naši klici na pomoč prezirajo, da naše prošnje tam v deželnem dvorcu romajo v zaprtašene kote, če se ne samo poslanci, ampak celo preprosti ljudje zgrajajo nad klerikalci in njih podrepaniki Jakličevega in Jegličevega kalibra. ki vodijo Slomškarijo in podpirajo Katoliško tiskarno. In zakaj? Znano je, da so se ti možakarji osužnili klerikalnim kolovodjem ter pišejo v "Slovenca" in "Domoljuba", ki se ga v roke vzeti sramuje vsak količkaj dostojen človek. Po splošni sodbi treznih ljudi na slovenskem jugu ni bolj ostudnih listov kakor sta "Slovenec" in "Domoljub", ki zastrupljata naše ljudstvo s svojimi umazanijami ter z otročje smešnimi in zlobnimi napadi na vse, ki so mu na poti. "Katoliška tiskarna se je po zaslugi zgoraj omenjenih učiteljev tako daleč ponižala, da je sokriva vsega pohujšanja in zla, ki ga povzročata in širita "Slovenec" in "Domoljub". S tem si sami sebi kopljejo grob in pogin, za kar nam sicer ni žal, hudo nam pa je, da imamo v učiteljskem stanu ljudi, ki morajo radi njih trpeti vsi, osobito bedni, zraven pa nedolžni učitelji, predvsem pa učiteljice; zakaj dokler bodo dobro nagrajeni izdajalci učiteljskega stanu okrog "Katoliške tiskarne" izzivali na ta način ljudsko nevoljo na ves učiteljski st n, bodo naše prošnje bolj ali manj brezuspešne." — Kakor se vidi, je vse dostojne ljudi brez izjeme obšel stud pred kompanijo, ki kuži s "Slovencem" in "Domoljubom" javnost. Temu primerna bo tudi reakcija zoper rimski klerikalizem.

Klin s klinom. "Slovenec" napoveduje bojkot vsem listom, ki se tiskajo v "Učiteljski tiskarni"; še celo "Zvončku" ni prizanesel. — Obrnimo kopje in storimo tudi mi tako. V Katoliški tiskarni se tiskajo poleg "Slovenca" in "Domoljuba" še ti-le listi: "Dom in Svet", "Vrtec", "Angelček", "Slovenski učitelj", "Zlata Doba", "Mladost" in "Bogoljub". Ven s temi listi iz naprednih družin, društev in knjižnic!

"Slovenski učitelj", glasilo katehetov, Slomškarijev in uskokov, je v denarni stiski. V zadnji številki mloprosi za poravnavo naročnine neplačanih letnikov. Torej kar več let pošiljajo list na pufl: zdaj jim pa prede, pa tirjajo. Pač odveč denarja bi moral imeti učitelj ali krajni šolski svet, ki bi plačeval to cunjo, ki jo ureja in piše katehet, ki je poskrbel zase, da je bil extra statum pomaknjen v višji plačilni razred.

Jutri, v nedeljo na sv. Jožefa dan bodo trgovine cel dan zapre. V smislu zakona bi trgovine bile jutri lahko odprte določene ure. Zakon pa ne reče, da tudi morajo biti odprte. Samo od volje posameznih trgovcev zavisi, jeli bodo trgovine odprte ali ne. Do danes so se malone že prav vsi trgovci izjavili, da jutri trgovin ne bodo odpirali, da bodo imeli čisto običajen ncdeljski počitek. Vsa javnost stoji odločno na strani teh kakor tudi podpira težnje trgovskih nastavljenecv. Tako bo Ljubljana jutri pol-

Klepčevka: Glavo si dam odrezati!
Žakelj: In jaz sem ga ven vrgel! Dejal sem mu, da mu ne dam glasu, ker je spisal tisto knjigo!
Klepčevka: Vse je laž — saj veste — Ščuka je britten!
Žakelj: Kakšen Ščuka?
Klepčevka: No, Ščuka, ki je to spisal!

Žakelj: Ničesar ni spisal — Srebot je spisal!
Klepčevka: Gospod svetnik — Ščuka!

Žakelj: Srebot, gospa, Srebot!
Klepčevka: Za božjo voljo! Gospod svetnik! (Trkanje.)
Žakelj: Naprej!

XVI. nastop.
Ščuka. Prejšnja.

Ščuka (nese v roki papir): Sluga sem! Klanjam se!

Klepčevka: Gospod Ščuka — kdo je spisal "Malomestne tradicije"?
Žakelj: Da — ali ste jih vi spisali — ali ne!

Ščuka: Prosim — prosim! (Neodločno.) Še na misel mi ne pride!
Klepčevka: Vi — vi niste spisali tradicij?

Ščuka: To — to, milostljiva!
Žakelj: Saj sem dejal. Spisal jih je Srebot.

Klepčevka: Ampak Strel mi je to trdil čisto za gotovo.
Žakelj: Jaz bom to vendar bolje vedel! — In vi, milostljiva, pravite, da knjiga ni tako slaba? Potem pa lahko z mirno vestjo damo tisto službo ravnateljja gospodu Srebotu!

Ščuka: Srebotu?
Klepčevka: Saj ste vendar obljubili —
Žakelj: Srebotu — da, Srebotu!

Klepčevka: Gospod svetnik — Ščuka: Vašo besedo imam — gospod svetnik — in tu je (daje Žaklju papir) — tu nesem konec —
Žakelj: Jaz vam dam konec — vi kujon! Kdo pa vam je naročil govore prepisovafi odtod? (Mu kaže knjigo.) Kaj?

Ščuka: (v začudenju stopa nazaj.)
Žakelj: Da veste, milostljiva, kakšen ptiček je to, tale Ščuka — vsi govori, ki mi jih je kdaj spisal — so tule natisnjeni —
Klepčevka: Zakaj pa dajete v tisk, kar govori gospod svetnik, če tega ne mara?
Žakelj: In zato dobi danes službo Srebot. Pošten človek je, iz resnih ljudi se ne dela norca in piše krasne knjige.
Ščuka: No — posebna krasota ravno niso "Malomestne tradicije".

kazala, da je v resnici napredna in da ni nikogar, ki bi prikrajševal uslužbenecem počitek. Za vsak slučaj pa prosimo gg. uslužbenca, da nam danes do 5. ure popoldne sporoče imena dotičnih trgovcev, ki bi se ne ozirali na opravljene zahteve uslužbenecv, da jih jutri v našem listu lahko občinstvu priporočamo!

Gremij trgovcev v Ljubljani nam pojasnjuje, da ni bil nikakršen sklep istega, naj bi bile trgovine v nedeljo na dan sv. Jožefa odprte, ampak si je načelstvo štel v dolžnost naznaniti svojim članom, da smejo odpreti trgovine na podlagi zakona z dne 31. oktobra 1905. št. XI. v istem navedenem času. Na prosto voljo pa je vsakemu dano, da se posluži te pravice, ali ne. Razburjenje v društva slov. trgovskih sodrušnikov je v tem slučaju neopravičeno. — Uredništvo je zastopalo stališče društva slov. trg. sodrušnikov in pričakuje, da trgovine ne bodo odprte. Javnost gotovo s tem soglaša.

Vabilo. Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi v nedeljo, dne 19. marca 1911, ob polu 4. popoldne v gostilni g. Jakoba Trpinca na Tržaški cesti 5 javen shod. Govornik gosp. prof. Jožef Reiser. Vam bode podal jasno sliko o najnovejših lopovščinah, ki so jih zakrivali klerikalci nad ljubljanskim mestom, ki bode moralo plačevati letno pol milijona več doklad nego doslej. Volilci in volilke, udeležite se shoda polnoštevilno.

One p. n. somišljenike in somišljenice, ki so nam v svrhu reklamacij izročili kako uradno listino, prosimo, da se zglate v tajništvo narodno napredne stranke, Wolfova ulica št. 10 I. nadstr. ob uradnih urah, kjer dobijo priloge nazaj.

Predavanje. "Akademija" je priredila sinoči v Mestnem domu predavanje g. prof. Ilesiča o imenih slovenskih narodov. Gospod predavatelj je govoril o na videz suhoparnem predmetu zanimivo, kakor zna pač le on sam. Poslušalcev je bilo precej, lahko pa bi jih bilo več.

Na koncertu Glasbene Matic v nedeljo 19. t. m. ima orkester Slovenske filharmonije odlično vlogo. Nastopi v dveh klasičnih skladbah simfoničnega značaja. Tu bo filharmonija v svojem elementu. Idealno bi bilo, ako bi naše občinstvo polnilo koncertne dvorane ob čistih simfoničnih koncertih, prav tako, kakor jo polni ob vseh koncertih Glasbene Matic. Orkester bo vodil to pot — ker je g. Czajkanec zadržan — kapelnik slov. gledališča gosp. profesor Reiner, ki se je vže na zadnjem koncertu Slov. filharmonije izkazal kot odličnega koncertnega dirigenta. — V Mendelssohnovem koncertu nastopi kot solist na gosli g. Ivan Trost, abiturijent šole Glasbene Matic in učenec vrlaga učitelja na šoli Glasbene Matic, g. Vedrala. Častno je za Matico in daje njeni šoli ter njenim vseskozi izvrstnim učiteljem najboljše spričevalo, ako more svojim učencem dati tako visoke izobrazbe, da ti kot abiturijenti lahko vže nastopijo v samostojnih koncertnih točkah. Malokatera glasbena šola v Avstriji, imamo v mislih le "srednje šole", se more ponašati s tako lepimi uspehi, kakor ravno šola Glasbene Matic. — Želati je, da si slavno občinstvo nabavi vstopnice vže poprej, da ne bo zvečer vsled zamude pri blagajni, osobito pa v nerodnih garderobah pričetek koncertu zakasnjen.

Slovensko deželno gledališče. Daves, v soboto zvečer prvič na slovenskem odru Lehárjeva opereta "Vesela vdova" (izven abonementa; za lože par). Nova oprema. Glavne ulo-

stvar!
Ščuka: Čvekarije!
Žakelj: Dovolite —
Klepčevka: Nima ne glave, ne repa —
Ščuka: Pаметen človek bi ne prebral niti dveh listov!
Klepčevka: Ko sem to prebrala, sem šele prav videla, kako je neumno!
Žakelj: Ampak, gospa — saj ste ravnokar —
Klepčevka: Nisem ga hotela opravljati — ampak resnica mora na dan — za vsako ceno. Nisem navajena lagati. (Trkanje.) To je vrhunec vseh bedarij!

Žakelj: Ti ljudje me spravijo še v norišnico. Naprej!

XVII. nastop.
Strel. Prejšnji.

Strel (hitro): Gospod svetnik — gospod svetnik — dober večer — klanjam se, milostljiva. Gospod Ščuka ni spisal —

Klepčevka: To vemo mi že od včera.

Strel: Od včera? Tukajle v "Jutru" (kaže časopis) to stoji: "Malomestne tradicije" spisal Anton Srebot.

Klepčevka: To je vpija za tako bedarijo!

(Dalje.)

MALI LISTEK.

Malomestne tradicije.

Veseloigra v enem dejanju.

(Češko spisal V. Štech.)

(Dalje.)

Žakelj: Niti besede — niti besede več! Rozika, pojdi — razumeš? Saj je celo mesto po konci — moje stališče —

Srebot: Zagotavljam vas, gospod svetovalec, da v celi knjigi ni niti ene vrste —

Žakelj: Ampak pike so! Rozika — v kuhinjo!

Rozika: Papa, to je obrekovanje.

Žakelj: (prime jo za roko in odpelje na levo) Kar sem dejal, to sem dejal — tako. In vi gospod Srebot — z bogom — glasu vam ne dam — na sejo ne pojdem: in sploh — celo to komedijo obesim na klin.

Srebot: Gospod svetovalec — Žakelj: Škoda besed, prijatelj — škoda besed.

Srebot: Grem torej — priprčate se pa enkrat gospod svetovalec, sami — (odhaja).

Žakelj: Z bogom — z bogom! Srebot: Vse zaman! Klanjam

ge pojo gđ. Hadrbolečeva, gđ. Thalerjeva, g. Bohuslav, g. Iličič in g. Bukšek. Izvajajo se tudi vsi plesi ter se pojo tudi vse one pevske točke, ki jih včasih izpuščajo gledališča brez dobrega operetnega tenorja. Pri nas se torej izvaja opereta brez krajšar. — V nedeljo popoldne za mladih o pri zelo nizkih cenah zadnjič opereta „Mamzelle Nitouche“ (izven abonementa; za lože par), — Zvečer ob pol 8. pri nizkih dramskih cenah Josipa Ogrinca izvira veseligr „V Ljubljano jo dajmo!“ z go. Danilovo, go. Bukšekom, go. Iličičem, go. Verovškom, g. Bukšekom in g. Gromom. Nato se igra prvič izvirna burleskna farsa „Šarivari“ s petjem mešanega zbora. Ta farsa predpustnega značaja je obenem satira na razcepjenost okusov gledaliških obiskovalcev, ki zahtevajo obenem vse mogoče in nemogoče. — V torek gostuje v Gounodovi operi „Faust“ („Margareta“) prvi tenorist kr. hrvatske opere v Zagrebu, g. Fr. Krampera. — V kratkem ima svoj časi večer g. igralec in pevec Fran Bohuslav.

Postajenačelnik Aichholzer ni bil vbit? Glede ranjkega Aichholzerja je postajenačelnik v Grosupljem zdravniku pravilo, da ni bil vbit, marveč je umrl vsled srčne kapi. Prvotno radi uboja osumljeni tesar Janežič se je vsled tega včeraj zagovarjal pred okr. sodiščem in radi telesne poškodbe ker je Aichholzerja dvakrat s palico udaril po glavi. Razprava se je pa preložila, ker se žena ranjkega pridruži sodnemu postopanju zaradi odškodnine.

Odborova seja „Matice Slovenke“ dne 13. marca t. l. — Društveni tajnik g. M. Pugalj se imenuje v smislu pravil in poslovnika za nadaljno dobo treh let. Poročilo o dopolnilnih volitvah na glavni skupščini se vzame na znanje; zahvala se izreče g. Ferd. Bradaški, ki je bil 22 let preglednik društvenih računov, istotako g. kustosa L. Pintarju, ki je bil 12 let odbornik, več let urednik „Zbornika“ in Matični sotrudnik. per. akklamationem se izvoli predsednikom: dr. Fr. Iličič, I. podpredsednikom Peter vitez Graselli, II. podpredsednikom kanonik Ivan Sušnik, blagajnikom dr. Fr. Detela (dosedanja uprava); ključarja ostaneta dr. L. Požar in dr. Fr. Zbašnik. V knjižni odsek se voli novi odborniki Oton Zupančič. Poleg dosedanjih, stalnih odsekov se voli poseben odsek za revizijo društvenih pravil. Nekateri knjige za l. 1911. se že tiskajo. Načeloma se sprejme predlog „Matice Hrvatske“ o skupnem in vsled tega višjem honorarju spisov, ki jih izdaja obe matici zajedno. Poročilo „Srbske književne zadruge“ se vzame na znanje. Ureditev knjižnice se izvrši v že lani določenem smislu. „Matica“ se udeleži 25 letnice „Pisateljskega Podpornega društva“.

Ona hodi nazaj. Jero Šavs poznate še iz predzadnje porotne obravnave, ko je bila oproščena obtoženega uboja. Tudi vam je znano, da bi se je bil njen gospodar Vrhovc rad iznebil, zakaj pa Jeri ni to všeč, tudi lahko uganete. Ker drugače ni mogla v hišo, je razbila okno ter po tej poti prišla na obisk svojemu otroku. Gospodarju in hlapcu Skobcu pa se je Jera vsled tega obiska tako zamerila, da sta jo čisto na poseben način spravila iz hiše. Tožili so drug drugega, a sodnik je razglasil salomonovo obsodbo ter dal vsem skupaj — odvezo. Če bi Vrhovec svojo prijateljico, mater svojih nezakonskih otrok poročil, bi Jera Šavs najbrž ne hodila več nazaj, vsaj skozi razbito okno ne.

Slovensko planinsko društvo opozarja na razstavo planinskih in krajskih slik, ki jo priredi tekom meseca aprila t. l. Vsled tega prosijo, da se dobojšje slike za razstavo na naslov odbornika Oskarja Skušeka v Ljubljani, Knaflova ulica 7, ali pa vsaj do 1. aprila naznani število in velikost slik namenjenih razstavi. Društvo si pridrži pravico, razstavljene slike priobčiti v „Planinskem Vestniku“. Vsled tega se mora dati društvu po en posnetek. Odbor vabi na veliko udeležbo.

„Društvo železniških uslužbencev“ za vzajemno podpiranje ob smrti v Ljubljani vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo v ponedeljek 20. t. m. ob pol 8. zvečer v restavracijskih prostorih hotela „Južni kolodvor“ (Seidl) z zelo važnim dnevnim redom.

Predavanje v Narodni čitalnici v Kranju. Danes, dne 18. t. m. ob pol 9. zvečer predava g. prof. Makso Pirnat iz Kranja o temi „Milčinskega Pravljice“. Predavanje je namenjeno v prvi vrsti našim materam ter bo zelo zanimivo in poučno.

Ali že veste
kaj se to pravi
prvi april?!?

Očistite sadno drevje! V smislu deželnega zakonika iz l. 1870. pozivlja magistrat vse posestnike sadnih vrtoč itd., da očistijo sadno drevje, grmovje in ostalo drevje do 15. aprila t. l. gosenčnih gnezd, ličink in podobnega mrčesa, ki škoduje drevju. Kdor bi se tej odredbi ne pokoril, se kaznuje z globo, event. se bo dalo drevje očistiti na njegove stroške uradnim potom.

Novi park uad Lattermanovim drevoredom bodo letos končali z nasadi, drevjem, grmičevjem i. dr. Zanjeno bodo tudi pota in steze uredili. Ampak predvsem je potreba, da se potem panorame, vrtiljaki in gugalnice iz obliža premeste na travnik ob Marije Terezije cesti, ker poleg tega turškega rumlja se ne bo nihče hotel in mogel sprhajati!

Nekaj iz „Slov. trg. šole“. G. Remer, po božji in klerikalni milosti ravnatelj ljubljanske „Slovenske trgovske šole“, stremi za tem, gnojico „Slovenčevih“ predalov praktično izrabiti in na katoliški podlagi svoje, po njegovem mnenju napredne učence, prav krščansko v njej utopiti. Papežev blagoslov, ki mu ga je prinesel pisaatelj pikantnih brošur, škof Jeglič iz Rima, mu je pridobil to čudodelno moč, da vidi skozi suknjo v notranji žep vsakega naprednega učenca, če ima tam stvari, ki jih je škof „ex cathedra“ prekel. Dokaz: Dne 17. marca je bil neki učenec vprašan matematiko. Odgovoril je dobro in dobil tudi dober red. Na nesrečo pa je začel učinkovati rudeči, oziroma po pisatelju rudeče brošure prinešeni papežev blagoslov, navdahnili g. Remerca, da je mogočno zahteval od učenca, da mu ima takoj izročiti ono pregrešno stvar, ki jo ima v notranjem žepu. Ker pa je učenec samo molčal, je pograbil g. R. za suknjo, hoteč se dotične stvari siloma polastiti. Učenec, ki je bil slučajno mnenja, da se g. R. ni avanziral do šarže detektiva, ni hotel ničesar izročiti in se je ravnatelju iztrgal. Tedaj pa se je zgodil drugi čudež. Bog je kaznoval zakrknjenega grešnika. Njegovemu zasluženemu redu je postalo naenkrat po kaznujoči sili g. R. „slabše“. Po uri, takrat pa je strelala cela šola groze. Učenec je izročil tisto velikansko grešno stvar v podobi — „Sl. Branka“. G. R. dovolite, eno vprašanje: Kaj je po šolskih zakonih, na katere ste se vi v tem slučaju sklicevali, bolj kaznjivo, ali to, če ima kateri izmed učencev list, ki ni slučajno s „Slovencem“ v krvnem sorodstvu, skritega v žepu, ali pa ono, če klerikalni učenci javno, pred vašimi očmi dele „Slovenca“, „Mentorja“, „Zoro“ in druge učencem naročnikom in nenaročnikom? Odstranite najprej bruno v svojem očesu, potem se spravite šele nad smet v očesu svojega bližnjega.

Kakor v Kaliforniji. V Gruberjevem kanalu ima zdaj podjetnik Czechowiczka že nekaj delavcev, pa če jih človek opazuje, mu pridejo na misel nehoti tisti težaki, ki iščejo po Kaliforniji zlato. Eni ti rinejo po tiru male vozove, drugi se ukvarjajo z odkopavanjem gramoza, edini „bager“, ki stoji zdaj spet vstric klavnice, figurira še nekaj kot impozantna prikazen v strugi. Ni čuda če gre delo počasi naprej!

Boj za vodovod v Sp. Siski se nadaljuje.

Tretji govornik g. Gogala je pojasnjeval vprašanje ali je bolje za občane da občina sama prevzame vodovod, ali pa da ga zadruga še dalje obdrži. Na podlagi izstavljenih argumentov je govornik dokazal, da je za vse občane bolje prvo, kot drugo. Vodovodna zadruga ima člane z deleži, nečlane, ki plačajo navratno takso in nečlane ki plačajo po 50 v. vodarine. Vseh odjemalcev je 114 dočim je v Siski 247 hišnih gospodarjev. — Nadalje kritizira postopanje vodov. zadruge pri sprejemanju članov. Ti so izročeni popolnoma na milost zadrugnega odbora, ki ima v smislu § 4 pravilnika glede sprejema proste roke. Če se zadrugi izljubi komu dati vodo ali ne, to je le njena stvar. Tistim, ki so ji iz katerega koli vzroka neveseli, vsiljuje deleže po 1000 K. Kdo izmed nas revežev pa ima tisočake kar tako na razpolago za gospode zadrugarje? — Tolmačil je potem razmerje občanov iz Zg. Šiške, ter dokazoval v kaki čudni luči stoji sedaj vodovodni zadrugarji z ozirom na tisti čas, ko so isti v svrhu dobave melioracijske deležnosti prav ponižno lazili okrog Zg. Šiškarjev. V zahvalo, da jim je Zg. Šiška pripomogla do državne ozirom. deželne podpore, pa zdaj pobirajo podpise proti interesom Zg. Šiške.

Nadaljna govornika g. g. Klemenčič in Noč sta se v prav poljudni obliki omejila na podrobnosti smisla in bistva izvajanj predgovornikov. Živahna, mestoma z rezko satiro osoljena kritična izvajanja obeh govornikov, posebno pa g. Noča, je shod tudi živahno spremljal ter odobravaj s primernimi medkljici. Ko sta potem še

prva govornika Ojster in Jančigaj izpopolnila svoja prvotna izvajanja ter zbrane zborovalce navdušila za boj v korist občanov, je predsednik zborovanja zaključil debato, nakar se je prečitala še resolucija, ki smo jo že včeraj objavili.

Ta shod je tudi nas uveril, da se občinski vodovodni odsek bori izven vsakih osebnosti zgolj le v prid in blagor svojih soobčanov, dočim igra župan kot ob enem tudi načelnik vodovodne zadruge jako čudno vlogo. V zavesti, da bomo imeli še dovolj prilike o tem boju dalje razpravljati, izražamo tu le željo, da boritelji za občinski vodovod izvojujejo preko vseh ovir od strani nasprotnikov zaželjene vspehe v dobrobit občanov šišenskih občin.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 17. marca. V današnji seji poslanske zbornice se je končala debata o agrarnih resolucijah. Resolucije so bile vse sprejete. Nato se je pričela debata o rekrutni predlogi. Poslanec Filipinski se je pritoževal o zlorabi rekrutov in potem dejstvo dokazal, da je bilo preteklo leto radi vojaških malenkosti nad 7000 rekrutov v ječi. Slovenski klerikalec prof. Jarc je izjavil, da bodo slovenski klerikalci glasovali za rekrutno predlogo. Napadal je krščanske socialce, ki so pri zadnjih nadomestnih državnozbornih volitvah v Warnsdorfu in Hartmanitzu glasovali za nemške svobodomiselce in izjavil, da se kot katoličan sramuje tega dejanja krščanskih socialcev. Nato se je pričela debata o nujnem predlogu poslancea Sokola glede čeških manjšinskih šol.

Odgoditev hrvaškega sabora.

Zagreb, 17. marca. Opozicijsalni krogi smatrajo odgoditev hrvaškega sabora kot atentat na hrvaško ustavo. Koalicija je imela danes popoldne posvetovanje, kjer je bilo sklenjeno, da se izda na narod proklamacija. Grof Pejačević je povabil vse hrvaške delegatke v ogrski zbornici na konferenco radi nastale politične situacije. Delegati so odklonili poziv.

Spor med zagrebškimi žurnalisti in saborskim predstvom.

Zagreb, 17. marca. Spor med zagrebškimi žurnalisti in saborskim predstvom še sedaj ni končan. Predsedstvo sabora je poslalo uredništvu „Obzora“ razglas, s katerim prepoveduje poročevalcu „Obzora“ vstop v saborsko žurnalistično ložo. Toda žurnalisti so vsi solidarni in odklanjajo vsako izjavo.

Gibanje v Macedoniji

Solun, 17. marca. V bližini Kopače je prestopila bolgarska vstaška četa, broječa 50 mož, turško mejo in se razdelila v več oddelkov. Na mnogih krajih je prišlo med turškimi četami in vstaki do hudih spopadov.

Solun, 17. marca. Iz dobro informiranih krogov se poroča, da pride veliki vezir Sefket paša v najkrajšem času v Solun. Od tu bo odšel v Albanijo, kjer bo nadziral že mobilizirane turške čete, ki štejejo 40 bataljonov. Nekateri sicer povdajajo, da je njegov prihod v Solun v zvezi s predstoječim potovanjem sultana, kar pa najbrže ne bo resnično.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnapi; zunanji inserenti v zzzamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Par elegantnih konj ruja barve, popolnoma enaka, 4 in pol leta stara, 15 in pol pestij visoka, izborna za tek, kot za težko vožnjo, brez vsake napake, sta na prodaj. Cena K 1500. Naslov pove g. Počivavnik, lastnik hotela „Lloyda“, Ljubljana. 8/3—1

KORESPONDENCA.

Mlad gospod želi korespondirati z mlado brko Slovenko. Dopise pod „Caro“ na upravništvo „Jutra“.

Popolnoma novo

damsko kolo

samo enkrat rabljeno se ceno prodaja. Kje, pove inseratni oddelek „Jutra“.

Fran Paušner,

krojač v Ljubljani pri „Novem svetu“ javlja slavnemu občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

Išče se močan trezen konjski

hlapec

Zaloga piva
Reininghaus, Sp. Šiška.

Ženitna ponudba

Gospod, star 29 let, posestnik in gostilničar na deželi, ki ima do 40.000 K premoženja, bi se rad radi pomanjkanja znanja poročil z gospodično, staro od 18. do 25. leta, zmožno slovenskega in nemškega jezika ter bi imela vsaj 5000 do 10.000 K premoženja. Vdove brez otrok niso izključene. Dopise s sliko do konca t. m. na upravništvo „Jutra“ pod „Štev. 77“.

Na čast vsem

Jožetom
igra danes zvečer
domači šramelj v
restoraciji
„PRI LEVU“.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Izvod samo po 4 vinarje.

Slovenci, pozor
pri nakupovanju vencev!

FR. IGlič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,
Trevisan, ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Može, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geršina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnić, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, „Lea Barriera“,
Lavrenčič, Vojašnični trg,
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Bajc, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

Sprejme se v trajno delo spreten kovaški pomočnik

za živine in vozove kovati. Plača dobra. — Ponudbe je poslati g. M. Brus-u, kovaškemu mojstru, Igavas, pošta Stari trg pri Rakeku.

Ponatis zanimivega romana

„Otroci papeža“

je izšel in se dobi pri upravnistvu „Jutra“ za 3-50 K broširan, za 4-50 K pa elegantno vezan izvod. Najbolje je, ako se istočasno z naročilom pošlje tudi denar, ker s povzetjem poslana knjiga je dražja.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Svici.

A. Feldstein
priporoča svojo
galanterijsko knjigovoznico
na Radeckega cesti šte. 12.

Ant. Stiplošek
sobni in dekoracijski
slikar ter pleskar

Ljubljana, Marija Terezija cesta 6
se priporoča p. n. občinstvu za vsa v
njegovo stroko spadajoča dela ob naj-
modernejši izvršitvi in po najnižjih
cenah.

Sprejema naročila tudi na dezelo.

„Narodna kavarna“

Novo došla

**elitna damska
kapela**

ima izbran umetniški in zabavni vspored
ter koncertuje

vsaki dan. Vstop prost!!

K mnogobrojnem obisku vabi

Franc Krapeš.

Istotam se sprejme
marker in učenec.

+ Vinc. Richterja
pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju
znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo
takoj po uporabi te pomade: rasti pričnejo
lasje in brada. Zabrani izpadanje las in
povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej
ni bilo. Cena lončka z navodilom 3 K.

„Schampus“, prašek za umivanje
glave.

Najboljše učinkujoči pripomoček za
snaženje glave. Cena zavočka 50 vin.

Vinc. Richter, specialist za gojenje las
Dunaj IX. Sobieskygasse.
Zaloga ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben

Zboljšana Kneipova metoda in
ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo
proti nervoznemu glavobolu vseh vrst,
proti potjenju, vroči glavi in posledicam,
izpadanju in osivlosti las. Čepica pomiri
živce in prozori dobro spanje in
splošno glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo K 6—
1 „trojno“ „8—

Balm pospešujoči rast las in brade

z uporabnim navodilom

1 stekleničica K 2—
1 „trojno“ „4—
1 „trojno“ „6—

Naročila iz province po pošti
le proti povzetju.
Zavoj in spremnica 30 vin. Pri
naročilu čepice naj se navede
obseg glave.

P. Frötscher, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Najboljše apno,

ustanovljeno leta 1873, priporoča J.
Tauer, starejši, Zagorje ob Savi.
Naslednik: M. Medveda, A. Maurerja
in J. Schweigerja.

Cene zmerno. Postrežba solidna.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za
lase in brado „Neril“ od dr. Drallea
v steklenicah po K 2— velike K 4.
Lasne podlage in vse vrste mrežice.
Lasulje, brade, šminke in vse drugo za
maskiranje priporoča po zmernih cenah

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven
čevlarskega mostu.) Izdelovalnica za
vsa lasna dela. Cenik se pošilja na
zahtevo zastoj.

Delniška družba
pivovarne „Union“
v Sp. Šiški pri Ljubljani
Telefon šte. 53
priporoča svoje
izborno **marčno, dvojno-**
marčno in izvozno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Pri
demoliranju hiš
v okolici
nemškega gledališča

se prodaja večjo množino še uporabnega
stavnega materiala in sicer:

strešno opeko, zidno opeko, kamenje,
okna, vrata, železje, štedilnike, peči itd.

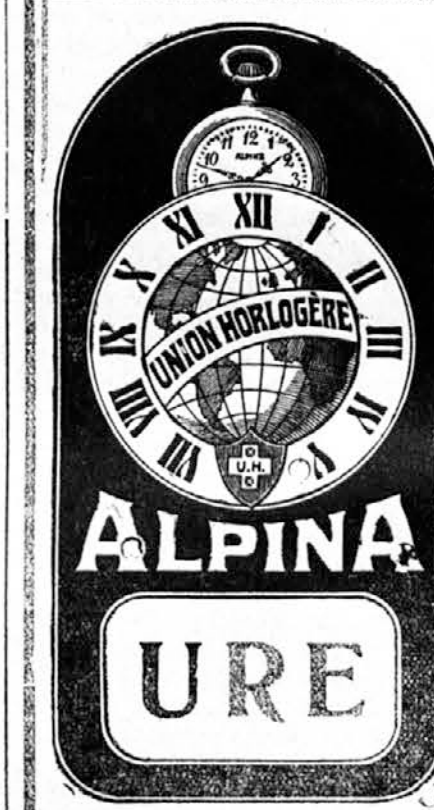
Ogleda se na licu mesta in da po-
jasnila delovodja kranjske stavbinske
družbe g. **ANTON ŽUMER.**

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fonu
K 5.000.000. K 450.000.
Stritarjeva ulica šte. 2.
priporoča promese na 4% Tiske srečke à K 8—; zrebanje 1. aprila; glavni dobiček K 180.000—.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak
naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“,
ali pa najde novega naročnika!

Izobražen mladenič

višje knjigovodstva v posojilnicah, zadrugah, veleposestvu,
ali drugih podjetjih, ki se razume tudi na dela v vinogradu
in na polje. Želi primerne službe. Ponudbe z navedbo po-
gostov in plače se prosijo na naslov: Ant. Marinič, Ljutomer,
Štajersko, poste restante.

Priznana največja, resnično domača, že
25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Franciskanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v
Genovi in Biele, on torej lahko po
originalno tovarniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in
temperaturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane

ALPINA URE

z matematično priznanim kolesjem — v
zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano
dobro gostilno

kjer točim najboljša naravna
vina, več vrst najfinjšega
mošta: prosekarja, ljutomer-
čana i. dr. od veleposestnika
grofa Fr. Attems iz Spiel-
felda (Štajersko).

Izberna domača kuhinja.
Cene najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerzi ceni

Omnibus k vsakemu vlaku.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in

Miklošičeva cesta 11,

nasproti hotela „UNION“.

Karol Počivaunik.

Pivovarna Göss, akc. družba, prej Maks Kober v Gössu
priporoča svoja
piva v sodčkih in steklenicah najboljše kakovosti.

Zaloga v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma,
prioritete, delnice, srečke itd. — Valute in devize. —
Predjumi na vrednostne papirje in blago ležeče v
javni skladiščih.

Promese k vsem zrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Na tekoči in žiro račun po dogovoru.
Živahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih
papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija zrebanja
srečk itd. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-
krediti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.

Delniška glavica K 6.000.000

Rezervni fond okoli K 300.000